

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cavtio Criminalis, Seu De Processibus Contra Sagas Liber

Spee, Friedrich von

Francofvrti, 1632

47. An Daemon in conuentibus Sagarum repraesentare possit innocentes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11133

374 Dub. XLVII. *An Daemon in conuentibus*
tiatur, cum dicit se Gaiam in conuentu
vidisse; verum etiam, quod hæc proba
consequentia fit: Titia vidit Gaiam in
conuentu, Gaia igitur in conuentu ve-
re fuit. Vnde enim nouit, an non forte
daemon ibi Gaiam representauerit, ut
adesse putaretur quæ longissime abes-
set? Quæ de re quoniam difficultas ef-
se potest, sequenti dubio latius agen-
dum erit.

D V B I V M XLVII.

*An Daemon in conuentibus Sagarum repræ-
sentare possit innocentes?*

RESPONDEO, Videri quod sic: & qui-
dem non modo quiescentes, ut
quidam facilius concedunt, sed etiam
cum cæteris tripudiantes. Rationes istæ
sunt:

RATIO I. Ita factum esse exempla do-
cent: Ergo fieri potest. Noui monaste-
rium vbi contigit & in acta relatam est,
quod iam dicam. Accusatus à multis Sa-
gis fuit quidam eius monasterij religio-
sus, quod in conuentu visus fuisset; ad-
dita etiam persona cum qua tripudial-
set,

set, & super hoc quoque pœnitentes mortuæ sunt, cum nihilominus tamen testimoniis totius conuentus constaret eum illis ipsis horis quibus visus dicebatur, cum cæteris in choro præsentem fuisse, atq; adeo in officio diuino occupatum. Vel mentitæ igitur denunciantes fuerant (quod ego fieri ordinario existimo) seu vi tormentorum, quod solent innocentes; seu malitia, quod nocentes; vel si mentitæ non sunt (vt Iudices supponunt) imaginem pro re viderunt. Possum & alios nominare viros sanctos hodie superstites, imo & Principes quos in saltibus suis vidisse iam plures falsæ sunt. Alia circumferuntur exempla, quæ quod nota sint, & chartam solum impleant, omitto, vbi similiter visæ in tripudiis personæ dicuntur, quæ non solum eo tempore alio in loco erant, sed etiam per destinatos ad id testesne abessent ibidem custodiebantur.

RATIO II. Potest se Dæmon transformare in Angelum lucis, vt & Scriptura testis est, & exempla sunt passim in vitis sanctorum, ergo etiam representare

innocentes, præsertim cum non incredibile sit Deum ipsi multa permittere.

RATIO III. Argumenta, aduersæ sententiæ non satis solide in contrarium probant, ergo merito & prudenter nostræ opinioni adherendum est, nec satis alteri fidendum. Vbi nota; quod mihi, qui affirmo dæmonem repræsentare posse innocētes, non incumbat in conscientia opinionem meam solide probare: sed id incumbat in hoc casu conscientijs aduersæ partis quæ negat. Ratio ista est, quia ad me quidem, seu id possit dæmon, seu non possit, parum atinet. Nolo enim ex hoc seu illo posito quicquam aduersus quenquam moliri, sed tantum non nisi vel animi gratia vel studio monendi alios laborem hunc probandi assumere; in quo etsi non subsisto nec sufficienter probō, nullum aliis periculum aut iniuriam creo. At vero cum aduersa pars sententiæ suæ supposita, ex eo velut fundamento ad decernendum de capitibus humanis procedat; necesse est, nisi temere ad rem tam arduam iuisse velint, vt fundam-

damentum hoc solide iactum habeant: ideoq; nisi validis id argumentis probaverint, in conscientia nequaquam subsistent. Imo non solum in conscientia, sed & secundum dialecticam in hoc casu neganti quod id dæmon possit, incumbit probatio. Etsi enim dici solet affirmantis non negantis esse probare: tamen cum (quod obiter Lector discat) per affirmantem hic intelligatur is qui ponit, hinc si quis propositionem aliquam seu affirmatiua ea sit, seu negatiua, tanquam veritatem seu fundamentum quoddam ponit, cui superstruere adhuc aliud vult, ei necesse esse, vt eam propositionem probet. Vnde cum aduersarij hanc propositionē negatiuam, quod dæmon non possit representare innocentes, primum ponant, ac deinde ei superstruant suum processum, ipsi eam negatiuam probare debent, cum sint hoc casu affirmantes, id est, ponentes seu inferentes; aut iniqui erunt qui in id incumbunt fundamentum, quod non solide iecerunt: satis est nobis attulisse rationes dubitandi: satis item, esse

378 Dub. XLIV. *Quæ sint argumenta eorum qui*
homines in mundo non plane doctri-
næ omnis expertes, qui valde metuant,
ne dæmon id Deo permittente, & pos-
sit & faciat: satis quoque quod nos hæc
super re Iudices monemus. Nunc ipsi si
nihilominus in vitæ ac necis causa a-
cerbissimis tormentis in personas qual-
libet grassari volunt, fundamentum
hoc suum vel probare argumentis viro
cordato dignis debent, vel excusari
non poterunt. Videamus igitur qui
probent, quam solidas rationes ad-
ducant.

D V B I V M XLVIII.

*Quæ sint Argumenta eorum qui probare
nituntur dæmonem non posse seu velle
in tripudiis representare
innocentes?*

RESPONDEO, Argumenta hæc con-
gessit Binsfeldius, ad quem &
Delrius remittit. Ut non parum flu-
ctuem quam solide semper in res ma-
gicas disquisitum esse, debeam præ-
sumere; cum ad eius remittimur ar-
gu-